

Kvalitetskød fra miljørigtige krydsningskalve
Artikel fra [LandbrugsAvisen](#)
13. april 2019

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

13. APRIL 2019 00:00
SKREVET AF: FREDERIK THALBITZER

Brug avlsarbejdet bedre, det gavner klimaet

Første anlæg til måling af foderoptagelse og metan hos slagtekalve står på Tranbjerg Østergaard ved Varde.
Foto: Seges.

Avlsarbejde er et glimrende våben, når man kæmper for bæredygtighed, for avl handler om at få flere kg med færre ressourcer.

Jo mindre foder, der skal til for at producere en kotelet eller et kg mælk, des mere klimavenlig er produktionen. Derfor passer avlsarbejdet med svin, køer og andre dyr utrolig godt ind i klimadagsordenen. Traditionen tro har avlsarbejdet nemlig handlet om at producere så billigt som

muligt, altså med så lille indsats som muligt. Det påpeger Anders Verner sen, avlschef hos Seges Svineproduktion.

»Hvis man vil være mere klimavenlig, skal man bare bruge avlsarbejdet endnu bedre«, understreger han.

I svineproduktionen er det især fodereffektiviteten, som kan forbedre klimaaftrykket.

»Vi vil også holde øje med, om der dukker andre mål op, som kan gavne klimaet«, siger han.

FLERE HÅNDTAG

Hos kvægbrugerne er afdelingsleder hos Seges, Anders Fogh, helt enig i, at avlen skal bruges målrettet. Samtidig har kvægfolket lidt flere håndtag at trække i. Der er eksempelvis stort fokus på køernes holdbarhed.

»Mange af de egenskaber, vi avler for, vil også mindske klimaaftrykket. Høj ydelse, god frugtbarhed og sundhed er med til, at køerne holder længere, og så er der ikke brug for lige så mange kvier, der står og puster metan ud i to år, før de producerer mælk«, siger han.

VÆLG HØJT INDEKS

Det enkle råd er at vælge tyre med højt totalindeks (NTM). Så er man på rette vej. Men kvægfolket bruger også avlen på andre måder, der kan mindske klimabelastningen.

»Når mælkeproducenter bruger kødkvægsæd til at justere antal opdræt, får de ikke flere kvier, end de har brug for, og de får mere og bedre kød sammenlignet med, som hvis de udelukkende havde brugt tyre af malkekvæg«, siger han.

Det er også klimagodt.

KLIMABØFFER

Seges arbejder også for gennem avl at kunne producere bøffer med mindre klimabelastning. Det sker i samarbejde med Danish Crown, Aarhus Universitet, Viking m.fl. i projektet 'Future Beef Cross'. Her vil man måle på 12.000 krydsningskalve for at finde dem, som har mindst klimapåvirkning.

»Inden for overskuelig fremtid vil vi have et delindeks for foderudnyttelse hos malkeracerne«, siger Anders Fogh.

Han oplever, at man før avlede mere indirekte efter egenskaber, der er bedre for klimaaftrykket. Fremadrettet vil man gå mere direkte efter klimavenlige avlsmål i takt med, at man får endnu mere viden.

HELLERE CO2 END METAN

Med koens fire maver er det mere kompliceret end hos svin. Ved fordøjelsen dannes der metan, der er en meget stærk klimagas. Derfor gælder det om at avle for køer, der producerer mindre metan. Det gode er, at det samtidig er godt for landmandens økonomi.

»Metan er jo et tab, og landmanden får jo ikke meget ud af, at koen står og bøvser energi ud i luften«, siger Anders Fogh.

FAKTABOKS

FutureBeefCross:

- På verdensplan står mælke- og oksekødsproduktionen for 65 procent af udledningen af klimagasser fra husdyrsektoren. Oksekødsproduktionen står alene for 41 procent af udledning fra husdyrsektoren.
- Projektet Future Beef Cross forsøger at identificere gener, der reducerer udledning af klimagasser.
- Deltagerne er Seges, Danish Crown, AU Food, AU Molekylærbiologi og Genetik, Viking Danmark og Viking Genetics samt Allflex Danmark. Projektet er støttet af Landbrugsstyrelsen gennem erhvervsstøtteordningen GUDP.